

La Sitcom

Activitat teatral

(amb el material original de l'obra
Bar El Qüestionari, de Jordi Pérez i Eulàlia Panyella)

CNL B, CALB i Delegació de Ciutat Vella
Juliol 2013

Índex:

1. Presentació:

1.1. La idea

1.2. Per què una sitcom?

1.3. Escripció de la sitcom

Tres trames

Personatges

Seqüències

Diàlegs (vegeu annex)

1.4. Reelaboració d'una sitcom

2. Objectius dels cursos bàsics que apareixen en el text (exponents funcionals).

3. Propostes d'activitats:

Nivells bàsic i elemental:

- expressió oral

Nivells intermedi i suficiència

-expressió oral i escrita

4. Annex: la sitcom *Bar El Qüestionari*

1. Presentació

1.1 La idea

- Sorgeix en un grup de treball en què es plantejava elaborar activitats relacionades amb el teatre i que es poguessin portar a l'aula.
- Es va proposar escriure una *sitcom* en què apareguessin la majoria de situacions comunicatives que es treballen als cursos bàsics (amb els seus corresponents exponents funcionals).

1.2. Per què una *sitcom*?

- La *sitcom* és un gènere televisiu breu. La durada de cada capítol és al voltant de 30'. La qual cosa permet de ser llegit o representat en una sessió de classe.
- Els capítols d'una *sitcom* estan estructurats en 13 seqüències de 2', aproximadament. La qual cosa permet treballar sobre fragments molt curts però que constitueixen en si petites unitats de sentit.
- D'altra banda, el treball de les seqüències es pot fer per grups, que, posteriorment, intervindran en la interpretació conjunta del text complet.

1.3. Escriptura de la *sitcom*

- Tenint en compte els objectius comunicatius dels cursos bàsics i
- Tenint en compte l'estructura prototípica d'una *sitcom*,

- Es decideix que el capítol tingui quatre personatges: se'n fa la descripció. Quatre personatges és un bon nombre per treballar en grups a classe.
- Es pensen tres trames que mirin de passar per les situacions comunicatives que ens interessin. Cada trama té com a protagonista un dels personatges principals: el Xavi, la Joana i la Maria.
- Es desenvolupen i s'organitzen les trames en 13 seqüències: l'escaleta.
- Es dialoguen les seqüències.

PERSONATGES

Xavi	Home de 35 anys. Solter des que la seva última parella el va deixar per anar-se'n amb un bomber de calendari. Insegur i una mica neuròtic. És programador informàtic i passa moltes hores al bar que hi ha als baixos del seu edifici: el Qüestionari.
Eva	Dona de 28 anys. Soltera. Dissenyadora. No li agrada dir mentides. Acaba de perdre la feina. El Xavi la coneix d'una vegada que va passar algunes setmanes instal·lant un

	programa informàtic en una empresa de transports en què ella treballava temporalment com a missatgera. Fa pocs dies van coincidir a la sortida d'un cinema.
Maria	Dona de 35 anys. Casada. Llunàtica, maniàtica i extremadament gelosa. No li agrada gaire treballar i li encanta el <i>shopping</i> . Coneix el Xavi des que eren petits i mai no han deixat de veure's. Anaven a la mateixa escola i al mateix esplai, i van sortir amb la mateixa colla. Es va casar amb el cuiner del restaurant del seu pare, el Ramon, de qui sempre desconfia. Darrerament sospita que l'enganya amb una ajudant de cuina del restaurant. [RAMON: home de 36 anys. Guapot, amable, simpàtic, bona persona, però una mica simple. Des que el pare de la Maria va morir, s'encarrega de gestionar el restaurant. La Maria només hi va, moguda per la gelosia, per controlar-lo.]
Joana	Dona de 45 anys. Soltera. Regenta el bar el Qüestionari, un bar on els clients poden trobar tot tipus de qüestionaris que donen resposta a les més diverses problemàtiques. És pacient i agradable, molt despistada, una mica desendregada i, de vegades, sembla que li falti un bull. Sol atendre els seus clients sense alterar-se, tot i que la majoria són uns neuròtics indecisos a la recerca de certeses que els ajudin a escometre la vida.

TRAMES

TRAMA 1

MOTIU	El Xavi vol lligar amb l'Eva.
ACCIÓ	Com que l'Eva és a l'atur, per tal de guanyar punts, el Xavi parla amb la Maria per veure si pot col·locar-la, com a cambrera o ajudant de cuina en el seu restaurant.
MOTIU	El Xavi no aconsegueix una cita amb l'Eva i, d'altra banda, creu la Maria quan li diu que l'Eva s'ha embolicat amb el Ramon.
ACCIÓ	El Xavi, emprenyat, truca a l'Eva i li deixa un missatge carregat de retrets en el contestador.
DESENLLAÇ	La Maria s'equivocava. El Xavi perd la possibilitat de lligar amb l'Eva.

TRAMA 2

MOTIU	La Maria s'imagina que el seu marit, el Ramon, té una aventura amb una ajudant de cuina.
ACCIÓ	La Maria contracta l'Eva a condició que vigili el seu marit i la informi del que vegi.
MOTIU	La Maria s'imagina que al Ramon li agrada l'Eva.
ACCIÓ	La Maria escorcolla la taquilla de l'Eva i troba una nota que confirma que el Ramon s'ha citat amb l'Eva. Com que el Ramon no li contesta les trucades, li deixa un missatge al Ramon en el contestador carregat d'insults i amenaces.
DESENLLAÇ	La Maria anava errada. El Ramon només havia citat l'Eva perquè l'acompanyés al taller d'un amic seu dissenyador de joies, per comprar-li a la Maria una joia original per al seu aniversari.

TRAMA 3

MOTIU	La Joana arriba a la conclusió que la seva vida està totalment condicionada pels qüestionaris amb què conviu al seu bar: no pot prendre una decisió important sense abans haver-ne de consultar algun.
-------	--

ACCIÓ	La Joana decideix donar un canvi radical al negoci i a la seva vida: pinta tot el bar de blanc i reemplaça els qüestionaris per sudokus. També decideix fundar l'Associació de Qüestionarioaddictes Anònims per ajudar als clients afectats com ella. Els clients reclamen els qüestionaris.
DESENLLAÇ	Finalment, la Joana perd tota la clientela.

ESCALETA

SEQ	ARGUMENT
.	
1	El Xavi espera l'Eva i la Maria al bar el Qüestionari. La Joana s'adona que porta la camisa que se sol posar per lligar, però el Xavi no vol reconèixer que té un interès sentimental per l'Eva: han quedat per feina. La Joana intenta fer-li fer un qüestionari de l'enamorament, però el Xavi no té prou informació sobre l'Eva.
2	Arriba l'Eva. La Joana, amb estratagemes, mira d'obtenir de l'Eva la informació que necessita per fer el qüestionari de l'enamorament. L'Eva dubta sobre la possibilitat que la Maria li doni feina al restaurant: no ha fet mai de cambrera. El Xavi li aconsella que digui que té certa experiència servint taules, però l'Eva no vol mentir. La Joana li proposa que faci una prova de cambrera allà mateix.
3	Arriba la Maria i entrevista l'Eva, però, més que preocupar-se per la seva formació o experiència laboral, es preocupa per si en les seves feines anteriors ha tingut relacions sexuals amb caps o companys. L'Eva marxa sufocada i el Xavi li retreu a la Maria el seu comportament. La Maria es justifica dient que li cal ser curosa a l'hora d'escollir qui ha de treballar amb el seu marit. En aquest sentit, la Maria troba l'Eva perillosa. D'altra banda, s'adona que el Xavi se n'ha enamorat.
4	[Salt temporal] La Joana fa estona que volta pel bar buscant un qüestionari que ha perdut. Arriba la Maria, que ha quedat amb l'Eva. En arribar l'Eva, la Maria li ofereix contractar-la a condició que espïi el seu Marit: creu que l'enganya. L'Eva no ho veu clar i la Joana li diu que no es preocupi, que el Ramon és totalment fidel i no s'haurà de veure en el tràngol d'haver-lo de delatar. Després, la Joana li proposa de fer el qüestionari de les grans decisions: per esvaïr els dubtes.
5	El Xavi arriba al bar. La Maria li ha dit que ha contractat l'Eva i ho vol celebrar, però ningú li fa cas: l'Eva, concentrada en el qüestionari de les grans decisions; la Joana, buscant el qüestionari perdut. Tot seguit, l'Eva marxa corrents a fer la migdiada, perquè el qüestionari li aconsella que ho consulti amb el coixí. I la Joana troba el qüestionari que buscava. El Xavi s'enfada molt amb la Joana per induir l'Eva a buscar respostes en un qüestionari en lloc de fer-li veure que la Maria és una paranoica: li diu que és una malalta, incapaç de prendre cap decisió sense l'ajut d'un qüestionari.
6	[Salt temporal] El bar és tancat i la Joana l'està pintant tot de blanc. Arriba el Xavi, que se sorprèn del canvi. La Joana li diu que ha decidit fer un tomb a la seva vida i al negoci per demostrar-se que és capaç de prendre decisions per ella mateixa. El Xavi intenta disculpar-se pel que li va dir i li diu que l'Eva ja ha començat a treballar amb la Maria. La Joana li respon que no es preocupi, perquè tenia raó. Un client que necessita un qüestionari colpeja la persiana. Sense acabar d'aixecar la persiana, la Joana li diu que ja no en té, que els ha cremat tots i el convida a assistir a la reunió de l'Associació de Qüestionarioaddictes

	Anònims que se celebrarà pròximament. La Joana fa saber al Xavi que l'ha nomenat soci honorífic d'aquesta associació i que haurà de dir unes paraules en la inauguració. El Xavi comença a practicar el discurs.
7	La Maria arriba esvarada al bar: afirma que al Ramon se li ha il·luminat la mirada quan ha conegut l'Eva. El Xavi i la Joana la tracten de neuròtica. La Maria li demana a la Joana un qüestionari per avaluar la fidelitat del seu marit. La Joana li diu que ja no en té, que faci un sudoku. La Maria marxa renegant dels seus amics.
8	[Salt de temps] L'Eva arriba al bar i se sorprèn dels canvis. La Joana li explica les raons d'aquests canvis i li pregunta per la feina. L'Eva diu que bé, perquè la Maria ja no la vol com a espia. Tot seguit, la Joana informa l'Eva que ha canviat els qüestionaris pels sudokus i que, per això, ara el bar es diu el Sudoku. L'Eva es queda fent un sudoku mentre la Joana va un moment al lavabo.
9	Arriba el Xavi i li demana a l'Eva com li va amb la Maria. L'Eva li diu que és molt gelosa, però que l'entén: el Ramon és meravellós i entén que li faci por perdre'l. L'Eva elogia el Ramon i el Xavi es pica una mica. El Xavi li pregunta a l'Eva si anirà a la inauguració de l'Associació de Qüestionarioaddictes Anònims, però l'Eva li diu que té un compromís. Després li proposa d'anar al cine a la nit i l'Eva torna a refusar la invitació: plega molt tard i rebentada. L'Eva marxa. El Xavi li pregunta a la Joana si pensa que l'Eva té algun interès per ell. La Joana li diu que caldrà interpretar els seus senyals.
10	[Salt de temps] En el bar tot està preparat per a la inauguració de l'Associació de Qüestionarioaddictes Anònims, però els únics assistents són el Xavi i la Joana. La Joana decideix començar l'acte sols: primer, canten l'himne de l'associació i, a continuació, el Xavi fa el seu discurs.
11	La Maria arriba excitadíssima i interromp el discurs del Xavi: acaba de trobar una nota a la taquilla de l'Eva. Una nota del Ramon que cita l'Eva per a aquella mateixa tarda. Davant de l'evidència, i recordant la invitació rebutjada, el Xavi acaba creient la Maria. Miren de trucar al Ramon i a l'Eva, però comuniquen. Tornen a trucar i els deixen uns missatges plens de retrets. La Maria mig es desmaia de la tensió. La Joana l'assisteix i li fa fer respiracions.
12	[Salt temporal breu] L'Eva arriba al bar. Explica que el Ramon li ha demanat d'acompanyar-lo a comprar una peça bonica i original a la Maria per al seu aniversari. I que eren al local d'un amic seu dissenyador en què no hi ha cobertura. L'Eva li diu a la Maria que no es mereix l'home que té; i al Xavi, que és un cretí. Els envia a fer punyetes i marxa.
13	El Xavi ha perdut l'oportunitat, la Maria ha tornat a equivocar-se amb el Ramon i la Joana s'ha quedat sense clientela. La Maria deixa un missatge de penediment en el contestador del Ramon i, tot seguit, li demana alguna cosa per picar a la Joana. El Xavi demana el parer de la Maria i la Joana sobre la poesia que li escrivia a l'Eva. La Maria l'hi dóna: banal i pueril. La Joana reconeix que canviar els qüestionaris pels sudokus no ha estat un bon negoci. I la Maria diu que en aquells moments d'incertes els haguessin anat molt bé. Tots tres acaben menjant-se el pica-pica que la Joana havia preparat per a la inauguració de l'associació.

DIÀLEGS

Vegeu el text complet de la *sitcom* a l'annex

1.4. Reelaboració de la *sitcom*

El text que no s'entén com a acabat, sinó com un material sobre el qual es pot treballar, susceptible de ser reescrit, reelaborat, modificat, abreujat, gravat, editat, continuat...

2. Objectius dels cursos bàsics que apareixen en el text (exponents funcionals)

B1

1. Poder compartir dades d'identificació bàsiques
2. Poder saludar, interessar-se per algú i presentar una altra persona.
3. Poder donar una descripció física i de caràcter d'algú.
4. Poder parlar de les activitats quotidianes.
5. Poder parlar de la freqüència amb què es fan certes activitats.
6. Poder parlar del que agrada o no agrada fer
7. Poder convidar algú a una sortida de lleure(acceptar / rebutjar / quedar).
8. Poder parlar de peces de vestir i calçar.
9. Poder demanar i oferir els plats d'un menú.
10. Poder donar les instruccions necessàries per fer una recepta de cuina.
11. Poder parlar d'estats físics.
12. Poder parlar d'oficis i de les qualitats que cal tenir per dedicar-s'hi.
13. Poder seleccionar una persona per a una vacant laboral.

B2

1. Poder parlar de fets probables.
2. Poder parlar d'estats d'ànim.
3. Poder parlar de fets del passat, del present i del de futur.
4. Poder parlar de fets referits a la feina en el passat.
5. Poder parlar dels avantatges i inconvenients d'una feina
6. Poder interactuar en una entrevista laboral.
7. Poder donar instruccions per realitzar exercicis físics

B3

1. Poder organitzar una festa i invitar-hi algú.
2. Poder parlar de les reformes que necessita un habitatge o un local.
3. Poder establir condicions i imposar prohibicions.
4. Poder reconèixer estats d'ànim i poder demanar i oferir consells.
5. Poder fer la narració de fets inesperats en el passat.
6. Poder dir com s'actuaria en unes circumstàncies determinades (hipotètiques).
7. Poder parlar de canvis en la vida en el passat i en el present, i dels previstos per al futur.
8. Poder donar ordres en l'àmbit laboral.

3. Propostes d'activitats:

3.1. Nivells bàsic i elemental:

Els objectius generals en aquests nivells són totalment orals (encara que es pot fer una picada d'ullet a l'expressió escrita -vegeu proposta activitat 4-). Consisteixen a treballar i reforçar els aprenentatges lingüístics, practicar la fonètica i l'entonació, el vocabulari, i aconseguir objectius psicopedagògics tan importants com la cohesió de grup i augmentar la confiança de l'alumne.

- Activitat 1: Lectura dramatitzada
- Activitat 2: Improvisació teatral
- Activitat 3: Pràctica de narració, descripció i argumentació a propòsit de la sitcom.
- Activitat 4: Plantejaments esquemàtics d'evolució o canvi d'argument, modificació de personatges, etc. a propòsit del guió i personatges de la sitcom.

Activitat 1

Lectura dramatitzada: activitat teatral clàssica. Dramatització a l'aula de les seqüències de la sitcom:

Procediment possible:

-Fer grups de personatges amb els alumnes: 3/4.. faran el personatge A; 3/4 faran el personatge B; 3/4... el C, etc. Així ens assegurem que tots els alumnes participaran i escenificaran en un moment o altre parts de la sitcom.

- Assaig a l'aula, a cada classe, durant uns 10 minuts de les seqüències (els alumnes coneixen prèviament el text, que s'ha treballat a nivell de vocabulari i pronunciació, etc.).

- Els personatges són escenificats per alumnes diferents en cada seqüència. Per exemple:

Seqüència 1: el personatge A (l'alumna número 1), però a la seqüència 2 el mateix personatge el farà l'alumna 2. Cal, per tant, "unificar la imatge" de cada personatge amb un element de vestuari molt distintiu: color, un complement...

- Després de cada assaig, cal comentar els aspectes bons i els errors. Què cal millorar, què funciona....

- Preparar la representació sencera de les 13 seqüències (lectura dramatitzada), millor si hi ha públic extern (companys d'altres cursos -professorat i alumnat-, familiars i amics...).

ACTIVITATS LINGÜÍSTIQUES RELACIONADES:

El treball lingüístic, optatiu, i pensat per reforçar els coneixements, es pot fer paral·lelament a la preparació de la sitcom a l'aula.

Treball de vocabulari i expressivitat. Comentar el vocabulari col·loquial i les expressions que apareixen en els diàlegs. Comprensió lectora.

Treball de fonètica i entonació: pronunciació del sistema vocàlic àton (sobretot monosíl·labs i finals verbals i femenins) i tònic, pronunciació de les consonants nasals, velars, fricatives, etc.; emmudiments de la t i la r.

Repàs de les estructures sintàctiques dels nivells morfologia nominal i verbal. L'objectiu és reconèixer les estructures i reforçar-ne el coneixement.

Activitat 2:

Improvisació teatral puntualment:

- Després de fer la primera seqüència, llegir l'escaleta i improvisar els diàlegs de la seqüència 2... Què dirien els personatges? Preparar la situació, pensar-la, ... Aquesta activitat es pot fer en petit grup i després compartir-la escenificant les diferents versions dels grups. Finalitzada la versió improvisada, es pot passar la versió real i contrastar-les.

Activitat 3:

Activitat oral oberta en petit grup o grup-classe per treballar el text descriptiu, narratiu i argumentatiu, i també les modalitats verbals:

- Descripció dels personatges.
- Resum de l'acció (narració)
- Opinió sobre l'activitat i sobre el text de la sitcom.

3.2. Nivells intermedi i suficiència:

Els objectius en aquests nivells són també psicolingüístics, però sobretot lingüístics, tot posant especial èmfasi en la part de l'expressió escrita, ja que permet una gran creativitat:

Activitat 1. Després d'haver llegit una seqüència i a partir de la síntesi argumental que es proposa a l'escaleta, improvisar un diàleg per a la mateixa situació. A partir de les improvisacions, que poden ser gravades, es pot generar un text paral·lel.

Activitat 2. A partir del guió, fer el recorregut invers de la creació: fer la descripció dels personatges, escriure les trames i escriure l'argument de cada seqüència de l'escaleta.

La interacció per realitzar aquestes activitats és individual o en grup reduït (màxim 3 alumnes).

PERSONATGES

Xavi	Home de 35 anys. Solter des que la seva última parella el va deixar per anar-se'n amb un bomber de calendari. Insegur i una mica neuròtic. És programador informàtic i passa moltes hores al bar que hi ha als baixos del seu edifici: el Qüestionari.
Eva	
Maria	
Joana	

TRAMES

TRAMA 1

MOTIU	El Xavi vol lligar amb l'Eva.
ACCIÓ	Com que l'Eva és a l'atur, per tal de guanyar punts, el Xavi parla amb la Maria per veure si pot col·locar-la, com a cambrera o ajudant de cuina en el seu restaurant.
MOTIU	El Xavi no aconsegueix una cita amb l'Eva i, d'altra banda, creu la Maria quan li diu que l'Eva s'ha embolicat amb el Ramon.
ACCIÓ	El Xavi, emprenyat, truca a l'Eva i li deixa un missatge carregat de retrets en el contestador.
DESENLLAÇ	La Maria s'equivocava. El Xavi perd la possibilitat de lligar amb l'Eva.

TRAMA 2

MOTIU	
ACCIÓ	
MOTIU	
ACCIÓ	
DESENLLAÇ	

TRAMA 3

MOTIU	
ACCIÓ	
DESENLLAÇ	

ESCALETA

SEQ	ARGUMENT
.	
1	El Xavi espera l'Eva i la Maria al bar el Qüestionari. La Joana s'adona que porta la camisa que se sol posar per lligar, però el Xavi no vol reconèixer que té un interès sentimental per l'Eva i diu que han quedat per feina. La Joana intenta fer-li fer un qüestionari de l'enamorament, però el Xavi no té prou informació sobre l'Eva.
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	
12	
13	

4. Text integral de la Sitcom

Consulteu-lo a l'annex.

